

FRA pranešimas spaudai
Viena, 2020 m. rugsėjo 23 d.

Romų ir klajoklių apklausa. Europa turi išardyti užburta romų ir klajoklių skurdo ir diskriminacijos rata

Ketvirtadalis Vakarų Europos romų ir klajoklių, nors ir gyvendami vienoje turtingiausių pasaulio šalių, negali patenkinti svarbiausių savo poreikių, kaip antai šildymas ar sveikas maistas. ES pagrindinių teisių agentūros (FRA) naujos apklausos duomenimis, beveik penktadalis romų ir klajoklių vaikų eina miegoti alkani. Dėl plačiai paplitusios diskriminacijos ir kartu dėl nebaigto mokslo jiems sunku rasti darbą ir daugelis kenčia nuo skurdo. Todėl tikėtina romų ir klajoklių gyvenimo trukmė yra 10 metų trumpesnė nei likusios visuomenės dalies. Šios išvados turėtų paskatinti imtis veiksmų ES ir nacionaliniu lygmenimis, ir padėti politikos formuotojams bendradarbiauti su romais ir klajokliais sprendžiant atskirties ir skurdo problemas.

„Šioje ataskaitoje atskleidžiami šokiruojantys sunkumai, su kuriais šiandien Europoje susiduria pernelyg daug romų ir klajoklių“, – sako FRA direktorius [Michael O’Flaherty](#). *Apie patiriamą nelygybę dar iki COVID-19 bylojančios išvados ragina vyriausybės ir visuomenę išardyti šį užburta skurdo ir socialinės atskirties rata.*“

[Romų ir klajoklių apklausos](#) ataskaitoje pirmą kartą pateikiami palyginami duomenys apie romų ir klajoklių patirtį pagrindinių teisių srityje Belgijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Nyderlanduose, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje. Joje atkreipiamas dėmesys į plačiai paplitusią nelygybę, kuri lemia nesibaigiantį skurdą ir atskirtį.

- **Gyvenimo sąlygos.** Daugiau kaip 90 proc. klajoklių Belgijoje, Airijoje ir Nyderlanduose nurodo, kad jiems trūksta vietos, kur gyventi. Kas ketvirtas apklaustas romų ir klajoklių vaikas gyvena šeimoje, kuri nepajėgia patenkinti svarbiausių savo poreikių, kaip antai sveikas maistas ar šildymas, arba jai sunku susimokėti už nuomą. Daugelis kenčia alkį. Tikėtina jų gyvenimo trukmė yra 10 metų trumpesnė nei likusios visuomenės dalies.
- **Darbas.** Palyginti su plačiąja visuomene, mažiau romų ir klajoklių dirba apmokamą darbą. Šis skaičius svyruoja nuo 15 proc. Airijoje iki 50 proc. Belgijoje. Užimtumo srityje ypač sudėtinga moterų ir jaunimo padėtis.
- **Mokyklos lankymas.** Beveik trečdalis tėvų teigė, kad jų vaikai mokykloje buvo užgauliojami dėl to, kad yra romai ar klajokliai. Du trečdaliai jaunų romų ir klajoklių įgijo tik pagrindinį išsilavinimą.

ES netrukus paskelbs savo naują ES strateginę romų lygybės, įtraukties ir dalyvavimo programą. Siekdama pažangos, FRA ragina ES ir jos valstybes nares kartu su romų ir klajoklių bendruomenėmis kurti politiką ir nustatyti aiškius tikslus, kuriais siekiama:

- **gerinti gyvenimo kokybę:** valstybės narės turėtų leisti klajokliams gyventi jiems įprastu būdu, numatydamos pakankamai apsigalvotų vietų, aprūpintų tinkamais būstais. Jos turėtų vengti priverstinių iškeldinimų, ypač jei tai susiję su vaikais, o iškeldintiems žmonėms pasiūlyti alternatyvų būstą. Jos taip pat turėtų suteikti socialinę apsaugą, kad būtų užtikrinta geresnė sveikatos priežiūra, mažinamas skurdas ir neliktų badaujančiųjų, ypač tarp romų ir klajoklių vaikų.

- **Didinti užimtumo galimybes.** Valstybės narės turėtų rasti būdų padėti moterims ir jauniems žmonėms įsidarbinti, pavyzdžiui, atsižvelgiant į darbo patirtį, įgyvendinant viešojo sektoriaus darbo programas ir sudarant geresnes sąlygas naudotis banko sąskaitomis.
- **Gerinti švietimo perspektyvas.** Valstybės narės turi pritaikyti švietimą pagal romų ir klajoklių poreikius, pavyzdžiui, skirdamos specialius mokymo padėjėjus, užtikrindamos galimybę mokytis namuose ir nuotoliniu būdu, kurdamos paskatas, kad jie mokykloje galėtų pasiekti aukštesnį lygį. Rengiant mokyklos programas ir mokytojus taip pat turėtų būti stengiamasi kovoti su neigiamais stereotipais romų atžvilgiu mokyklose.

Per apklausą nuo 2018 m. gruodžio mėn. iki 2019 m. liepos mėn. surengti tiesioginiai pokalbiai su daugiau kaip 4 500 romų ar klajoklių. Ja papildomi [ankstesni FRA tyrimai](#) devyniose kitose ES šalyse.

Norėdami gauti daugiau informacijos kreipkitės: media@fra.europa.eu / tel.: +43 1 580 30 642